

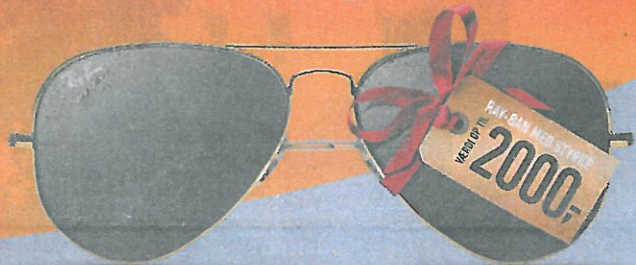
Selve kuplen på Bakkegårdsskolens observatorium har været til reparation hen over vinteren. Her tager en stor kran kuplen ned fra skolens trappetårn. Foto: Ulrik Ankjær Borch

Bakkegårdsskolens leder Morten May (tv.) og frontmand i Vangede Venners Astronomigruppe Ulrik Ankjær Borch på toppen af trappetårnet, hvor observatoriumskuplen er placeret.

synoptik

VÆRSGO!

Faderens poesi sendte ham på stjernefart

Meget højtideligt fortalte en far sin søn i 1960'erne, at stjerneskuddene var takkerne, der faldt af stjernerne. Senere blev sønnen en af de ledende kræfter i etableringen Lyngby Astronomiske Forening for Amatører

Af Jeppe Lund

FORHISTORIE Ihærdighed og et tilfældigt møde i et mejeri ved Fortunen sendte et par drenge på stjernefart.

De mødtes på Mælkevejen, som de senere fik at vide, og de to drenge kom siden til at spille en væsentlig rolle i det observatorium på Bakkegårdsskolen, som en gruppe under Vangedes Venner nu igen vil skabe liv i.

Det hele begyndte dog med en gådefuld og myndig

lige godt...Det må jeg undersøge", siger Uffe i dag.

Man må sige, at lille Uffe tog sin undren seriøst. I dag sidder Uffe Gråe Jørgensen på Niels Bohr Institutet, og han ved nu ikke blot, at faderens svar ikke var forkert - det fandt han hurtigt ud af - han kender også svaret på, hvorfor en almindelig folkeskole i Gentofte har et næsten funktionsdygtigt observatorium.

Skandinavisk samarbejde

Sammen udviklede de i den tidlige ungdom interessen for stjernehimlen, og i 1964 stiftede de LAFA, Lyngby Astronomiske Forening for Amatører. På det tidspunkt var Uffe Gråe Jørgensen blot 11 år.

Uffe Gråe Jørgensen og Michael Krosgaard var to nysgerrige drenge, der søgte informationer, hvor de kunne få dem. I tiden før internettet var mulighederne på sin vis begrænset, men datiden gav også andre muligheder end i dag, husker Uffe Gråe

også med efter nogle år. Han var meget aktiv for, at vi skulle lave en skandinavisk sammenslutning af amatørobservatorieforeninger", siger han.

Sådan blev det også. LAFA arbejdede sammen med MARS, en gruppe af astronomi-interesserede gymnasieelever fra Malmø.

Det gav anledning til dannelsen af Scandinavian Union of Amateur Astronomers (SUAA). SUAA stod, ifølge Knud Strandbæk fra Astrono-

Om sådan er det jo heldigvis stadig i dag. Folk vil jo gerne hjælpe, hvis de kan mærke, man er engageret i projektet", siger han.

Ifølge et notat fra Gentofte Kommune fra den 28. september 1972 var der flere muligheder i spil for at placere observatoriet i Gentofte Kommune. Ordrup Skole blev fravalgt, fordi der var dårlige jordbundsforhold under skolen, og "en placering på en anden skole er økonomisk ønske-

VI GIVER EN RAY-BAN MED STYRKE, NÅR DU KØBER BRILLER

Kom ind i din Synoptik i Lyngby Storcenter den 4.-9. marts og få testet dit syn gratis af en af vores eksperter.

**GRATIS
SYNSTEST**
4.-9. MARTS

Tilgængeligt i alle Ray-Ban optikker med sikkerhedsbrille solglas maks. 1,5 mm tykkelse og 12.000. Indkøbsafgifter 2017. Højeste pris og alle tilbehørsudrustninger. Gælder til 10. maj 2018.

Synoptik • Lyngby Storcenter • 2800 Kgs. Lyngby • Tlf. 4587 7361

de opne en væsentlig del i det observatorium på Bakkegårds skolen, som en gruppe under Vangedes Venner nu igen vil skabe liv i.

Det hele begyndte dog med en gådefuld og myndig far i en baghave i Lyngby.

Uffe var bare en lille dreng. Og en augustaften stod han i haven til familiens hus i Lyngby, tæt ved Fortunen, og så på stjerneskudd.

Et forunderligt skue for en lille dreng. For hvad i alverden var dog det for et fænomen, de lysende striber på himlen?

Det havde faderen svaret på.

"Det er så mænd takkerne, der falder af stjernerne", fortalte han myndigt sin søn.

"Så tænkte jeg: Det var

da du har kendt også svaret på, hvorfor en almindelig folkeskole i Gentofte har et næsten funktionsdygtigt observatorium.

Skandinavisk samarbejde

Uffe Gråe Jørgensen er i dag lektor på Niels Bohr Institutets afdeling for astrofysik og planetforskning på Østerbro. Hans første erindring om interessen for rummelrummet er den augustaften i baghaven med sin far.

I årene efter begyndte den nysgerrige dreng at læse om stjerner og planeter, og i mejeriet, hvor han arbejdede, mødte han en åndsfulde. Det var den jævnaldrende Michael Krogsgaard, der i dag er en af landets ledende overlæger inden for idrætskirurgi.

nysgerrige drenge, der søgte informationer, hvor de kunne få dem. I tiden før internet var mulighederne på sin vis begrænset, men datiden gav også andre muligheder end i dag, husker Uffe Gråe Jørgensen.

"Vi kom tit inde på USA's ambassade, som var meget søde. Der fik vi en 16 mm fremviser, som de gav os, og vi fik forskellige film, som vi så. Tingene var så meget anderledes dengang. Vi var bare to drenge, og vi gik selv ind på ambassaden og gik rundt og ledte efter nogen, der vidste noget. Og så fik vi et par film, så dem og afleverede dem selv tilbage. I dag er ambassaden jo en borg", siger han.

"Tor Nørretranders kom

hjem fra et besøg på gymnasieleveler fra Malmø.

Det gav anledning til dannelsen af Scandinavian Union of Amateur Astronomers (SUAA). SUAA stod, ifølge Knud Strandbæk fra Astronomisk Selskab, bag nogle velbesøgte internationale kongresser, og unionen udgav et tidsskrift, ScanAm, der var på et højt fagligt niveau.

Skrev til ministeren

De nysgerrige drenge startede ud i det små og delte tiden mellem lånte film og bøger, interne diskussioner og foredrag fra mennesker, de inviterede. Og selvfølgelig blev der også kigget på stjerner.

"Vi havde i begyndelsen kun nogle små kikkerter, vi havde stående ude i vores forældres baghave. Så på et tidspunkt syntes vi, det kunne være sjovt at få et fast sted med en kuppel som et rigtigt observatorium", husker Uffe Gråe Jørgensen.

Efterhånden fik de kontakt til en anden amatørgruppe fra Værløse.

Værløse-gruppen bestod af nogle unge fyre med hænderne skruet rigtigt på. Så nogle af dem havde bygget deres eget observatorium.

Da Værløse-gruppen ikke brugte observatoriet mere, ville de gerne donere det til andre interesserede.

Så nu stod LAFA med et observatorium. Men intet sted at placere det. Og samtidig skulle det flyttes fra Østed, hvor det i mellemtiden var blevet flyttet til.

De unge drenge i LAFA skrev blandt andet til Gentofte Kommune, Lyngby-Taarbæk Kommune og til undervisningsminister K.B. Andersen. Og fra Tuborg-fondet fik de 20.000 kroner.

"Som dengang var rigtig mange penge", siger Uffe Gråe Jørgensen.

Kunne ikke lade sig gøre

Drengene fik efterhånden også støtte fra blandt andre Gentofte Kommune.

"Som teenager ved man jo ikke, at det ikke kan lade sig gøre - så man knokler bare på. Og det kunne så også lade sig gøre, hvis bare vi lagde en frygtelig masse tid i det. Folk var faktisk meget støttende og hjælpsomme, da vi kom som sådan nogle teenagere, der virkelig gerne ville gøre noget ved det.

placere observatoriet i Gentofte Kommune. Ordrer Skole blev fravalgt, fordi der var dårlige jordbundsforhold under skolen, og "en placering på en anden skole er økonomisk ønskelig", som det hedder i notatet fra kommunens Kulturel Forvaltning.

I notatet foreslog forvaltningen ud over Bakkegårds skolen grunden på Teglgårdsvej og Korsgårdsvej, Dyssegårds skolen skolehaveareal samt ved parkeringspladsen på Tjørnegårds skolen.

"Vi fik faktisk ganske mange tilbud, men det endte med, at vi valgte Bakkegårds skolen. Ikke fordi der var helt mørkt, det ligger jo midt i et villakvarter, men det ligger ret højt, og det er tæt på offentlig transport.

Det er faktisk bedre, at et observatorium ligger højt og over gadebelysning, end at det er helt mørkt og måske ligger under gadebelysningen", forklarer Uffe Gråe Jørgensen.

"Det var jo ikke uden omkostninger at overtage et observatorium og få anlagt det et sted.

Det skulle transporteres fra Østed med specialtransport kl. 5 om morgenen om søndagen med politietskorte. Det var meget spændende for os drenge", griner Uffe Gråe Jørgensen.

Til offentlig brug

Den 21. maj 1975 kunne amatørastronomerne så officielt åbne observatoriet på Bakkegårds skolen, "og alle pingerne var der", husker Uffe Gråe Jørgensen.

LAFAs bestyrelse beskrev i et brev formålet med foreningen og observatoriet. Planen var både, at amatørastronomerne selv skulle bruge det, men også offentligheden skulle have adgang.

"Kikkerten skal fungere dels som amatørastroonomisk, dels som offentligt instrument. Sidstnævnte funktion realiseres både ved almindelige offentlige observationsaftener, hvor de kendteste himmelobjekter fremvises, og gennem en ordning med Gentofte Kommunes skoler", hed det i brevet.

Med Vangede Venners Astronomigruppe er Uffe Gråe Jørgensens gamle drøm om et folkeobservatorium igen i live.

Hørelse der fremmer forståelsen

DIN HØRESPECIALIST

Ny Høreklínik åbner i Thiele, Lyngby hovedgade 66 A, Lyngby.

Den 5. marts holder vi åbningsreception fra 14-17. Vi giver et glas Asti og en snak om hørelse.

Hvad har Thiele optikere og Din Hørespecialist til fælles?

Thiele og Din Hørespecialist har begge en unik tilgang til vores respektive fag og til de mennesker vi betjener. Vi tror på, at tårnhøj faglig kvalitet og forståelse for brugerens situation er nøglen til tilfredse brugere.

Derfor er det naturligt, at vi nu har lavet en aftale om, at Din Hørespecialist kan drive høreklínik i udvalgte af Thieles lokaler. Hver for sig, men side om side med optikerdelen.

THIELE

VERDENSNYHED:
DREAM fra Danske Widex

Aldrig har vi hørt bedre lyd kvalitet

WIDEX

Hos Din Hørespecialist tester vi mange forskellige høreapparater, inden vi udbyder dem. Danske Widex har netop lanceret produktet DREAM, og aldrig har vi hørt bedre lyd gengivelse. Klarheden og dybden som DREAM leverer betyder, at man bedre og mere skarpt kan opfatte nuanceforskellen imellem ordene. Prøv DREAM gratis hos Din Hørespecialist.

ÅBNINGSTILBUD: 40 dages fuld tilfredshed ellers ingen betaling

Der er stor forskel på høreapparater og på kvaliteten af tilpasninger.

Din Hørespecialist sætter en ære i at vælge de bedste høreapparater til den enkelte kunde og derefter give den bedste audiologiske service.

Med DREAM tør vi godt at love, at du bliver tilfreds. Derfor kan du frit prøve apparaterne i 40 dage, og er du ikke tilfreds, kan du blot aflevere dem tilbage.

www.dinhs.dk

BIRKERØD
32 15 00 22
Hovedgaden 15

FREDERIKSBERG
70 11 10 70
Gl. Kongevej 119
(hos Thiele)

GENTOFTE
32 12 18 00
Gentoftegade 47

GILLELEJE
32 18 00 22
Møllegade 2

HILLERØD
70 11 10 70
Slotsgade 25
(hos Thiele)

HØRSKOLM
70 11 10 70
Hovedgaden 24
(hos Thiele)

LYNGBY
70 11 10 70
Lyngby hovedgade
66 A (hos Thiele)

NÆRUM
32 20 00 22
Nærum Vænge
Torv 15

ROSKILDE
46 30 20 46
Gullandsstræde 9